

Kristiansand
kommune

Tipshefte til praktisk bruk av overgangsryggsekken

Innhold

Dette heftet beskriver tips og ideer til bruk av overgangsobjektene i sekken. Det er bevisst valgt bøker, eventyr og sanger som er kjent for de fleste, slik at sekkens innhold lett kan tilpasses allerede eksisterende opplegg, både i barnehage, SFO og skole.

Sekken inneholder, i tillegg til dette heftet:

«**Odd er et egg**» av Lisa Aisato.

Eventyrpose, denne må fylles med konkrete av den enkelte enhet, med figurer dere har fra før.

Eventyrkort, med beskrivelse av konkretene som trengs, og «Skinnavotten» trykket i tekst.

Slengtau til utebruk.

Kort med rim og regler.

«Odd er et egg» av Lisa Aisato

- **Dialogisk lesning:** går ut på at litteraturen benyttes som utgangspunkt for refleksjon og gode samtaler med barna. Den voksne skal spille en mer aktiv rolle enn man vanligvis gjør i høytlesing, hvor den voksne leser høyt uten dialog eller bare fra tid til annen stiller et spørsmål til innholdet i boken

[\(https://utdanningsforskning.no/artikler/2016/hva-er-egentlig-dialogisk-lesing-og-hvilken-effekt-har-det/\)](https://utdanningsforskning.no/artikler/2016/hva-er-egentlig-dialogisk-lesing-og-hvilken-effekt-har-det/)

Fase 1: Den voksne leser boken for barnet. Fokuset er bildene i boken, man spør ofte spørsmål som begynner med hva, hvor eller hvilken: For eksempel: Hva heter/er dette (peker)? Hva gjør Karsten? Hvilken farge er dette? Hvor skal Karsten og Petra?

Det er viktig at samtalen ikke bærer preg av utspørring og «rett/galt», men at man hjelper og oppmuntrer barnet.

Etter hvert kan man bruke **fase 2**.

Her bruker man åpne spørsmål til boken, for eksempel:

- «Hva skjer her?»,
- «Hvorfor tror du Karsten gruer seg?»
- «Hva tror du kommer til å skje når de kommer frem til barnehagen?»

I **fase 3** knytter man ting i boken til barnets eget liv og at barnet forteller historiene eller deler av historien i boken.

Det kan for eksempel gjøres ved å spørre:

- «Husker du hva som skjedde i starten av boken?»,
- «Husker du da barnehagen var på besøk hadde karneval?»
- «Hva gjorde vi da?»
- «Har dette skjedd med deg, pleier du å kle deg ut?»

Det er viktig å ikke utvide for mye eller legge til for mye av det barnet sier.

Det kan føre til at den voksne blir for dominerende i samtalen og at barnet sammenligner for mye med hva den voksne sier.

Fase 3 brukes ikke så ofte, fordi barnet må ha vokabular til det og kunne kjenne bøkene/boken. Fase 3 er ikke bedre enn 2 og 1 det er ikke om å gjøre barnet må ha språk til å kunne bruke dette.

Man må kjenne barnas nivå og følge dette. Det er ikke om å gjøre å nå fase tre raskest mulig. Det kan føre til at den voksne ikke tilpasser seg til barnets nivå.

- **Bruk Salaby:** rettet mot skolen for de med feidebruker «Odd er et egg» (salaby.no)

Barnehager som har tilgang bruker det de tenker kan være ok å bruke i sin barnegruppe.
- **Se boka på skjerm** via projektor, og les høyt for barna
- **Tema-arbeid:** vennskap/utenforskap, redsel/engstelse, det å føle seg annerledes, samlinger med fokus på samtale og dialog, åpne spørsmål, og undrende holdning. Tema å snakke om: Å være engstelig, vennskap/utenforskap, annerledeshet, forelskelse
- **Se film:** <https://nrksuper.no/program/msui31009516/odd-er-et-egg>
- **Aktiviteter:** Egg aktiviteter, lage insekshotell, ulike formingsaktiviteter og dramatisering av boka
- **Newton klarer ikke å knuse et egg**
<https://tv.nrk.no/serie/newton/2022/DMPP21500722/avspiller>
- **Lag ditt eget insekshotell:**
<https://www.clubcreo.com/no/diy-for-voksne-og-barn/12-tips-pa-sommerhobby-for-barn/>

Eventyret om «Skinnvotten»

Eventyret Skinnvotten er et Ukrainsk eventyr.

Eventyret tar for seg ulikheter, inkludering og mangfold og målet er at alle skal med!

Eventyret finnes her:

[Skinnvotten – et eventyr fra Ukraina – morsmal.no \(morsmal.no\).](http://morsmal.no)

Det ligger også et eventyrkort i denne sekken, med eventyret på ene siden og bilde av dyrene på andre siden.

- Her finnes eventyret på flere språk, og her ligger også mye materiell til bruk, Tospråklige bildekort/Memory/Lotto.
- Fyll eventyrposen med konkretiseringsmateriell, Konkreter: *Mus, frosk, hare, rev, ulv, villsvin, bjørn, hund, mann og vott*
- Se eventyret på film Skinnvotten
 - YouTube: [Skinnvotten](#)
 - YouTube: [Eventyret om skinnvotten](#)
- Eventyret kan også høres:
<https://www.barneforlaget.no/les-skinnvotten>

- Eventyret egner seg godt til høytlesning (jfr. *dialogisk høytlesning*), men også til dramatisering og lek. Samtale i forkant av lesningen om hva som kjennetegner de ulike dyrene, og andre sentrale begreper fra eventyret. Et tips er å bildesøk på nett av de ulike dyrene.
- Det finnes også en sang!
[Sangen om Skinnvotten - YouTube](#)
- Lage billedlotto med dyrene (*maler til dette ligger på morsmal.no*), male dyrene, lage masker, finne dyrelydene og dramatisere for hverandre eller foreldre. Dramatisere eventyret på skogstur – kan inspirere barna til rollelek. Finne ut hva dyrene heter på engelsk, kan vi finne en sang til hvert dyr?
- Prosjektarbeid: Hvert dyr, hva spiser de, hvordan ser de ut, hvor lever de/bor de.
- Alf Prøysen har en versjon av dette eventyret.

Pilemus Silkehår

Friskefrosk Langelår

Haremann Hopsadans

Revemor Silkesvans

Ulven Aldrimett

Villsvinet Trynebrett

Bamsefar Labbdiger

Hunden

Mannen

Hoppetau

Bamse bamse

«Bamse, bamse ta i bakken.

Bamse, bamse snu deg rundt.

Bamse, bamse vend tilbake samme veien som du kom.

Bamse, bamse se mot sola.

Bamse, bamse se mot jorda.

Bamse, bamse stav ditt navn.

Bamse, bamse hopp ut på 3.

1 ... 2 ... 3» (*hopper ut*)

Rim og regler

Ormen lange (bordvers):

Ormen den lange, krøp som en slange.
Under et gjerde,
tok seg en pære.
Delte den i to
- vær så god!

Finbeck og Fia:

«Finbeck og Fia på landeveien dro.
Finnbeck hadde støvler, og Fia hadde sko.
Rett som det var måtte Fia på do,
mens Finbeck sto utenfor og
skratta og lo – Hi – ha – ho»

Burreli burreli bukk:

Burreli Burreli Bukk
Hvor mange horn står opp?

*(Den voksne setter et antall fingre
mot toppen av barnets hode, eks. tre)
(Barnet svarer det antall den tror, eks. 4)*

Fire du sa, men tre det var...
Burreli Burreli Bukk

Kristiansand kommune

Postboks 4
4685 Nodeland
Tlf: 38 07 50 00
www.kristiansand.kommune.no

